

INVESTIM ÎN MOLDOVA

INVITAȚIE INVESTIȚIONALĂ ÎN ORAȘUL TELENEȘTI

VADIM LELIC
Primarul
orașului Telenești

MIHAI ROȘCOVAN
Președintele
Asociației Băștinașilor din
orașul Telenești

Stimați investitori,

Dacă planificați să inițiați un nou proiect investițional în domeniul industrial sau logistic în Republica Moldova, Vă invităm în orașul Telenești, care reprezintă astăzi ca una dintre cele mai avantajoase opțiuni pentru localizarea investițiilor dumneavoastră.

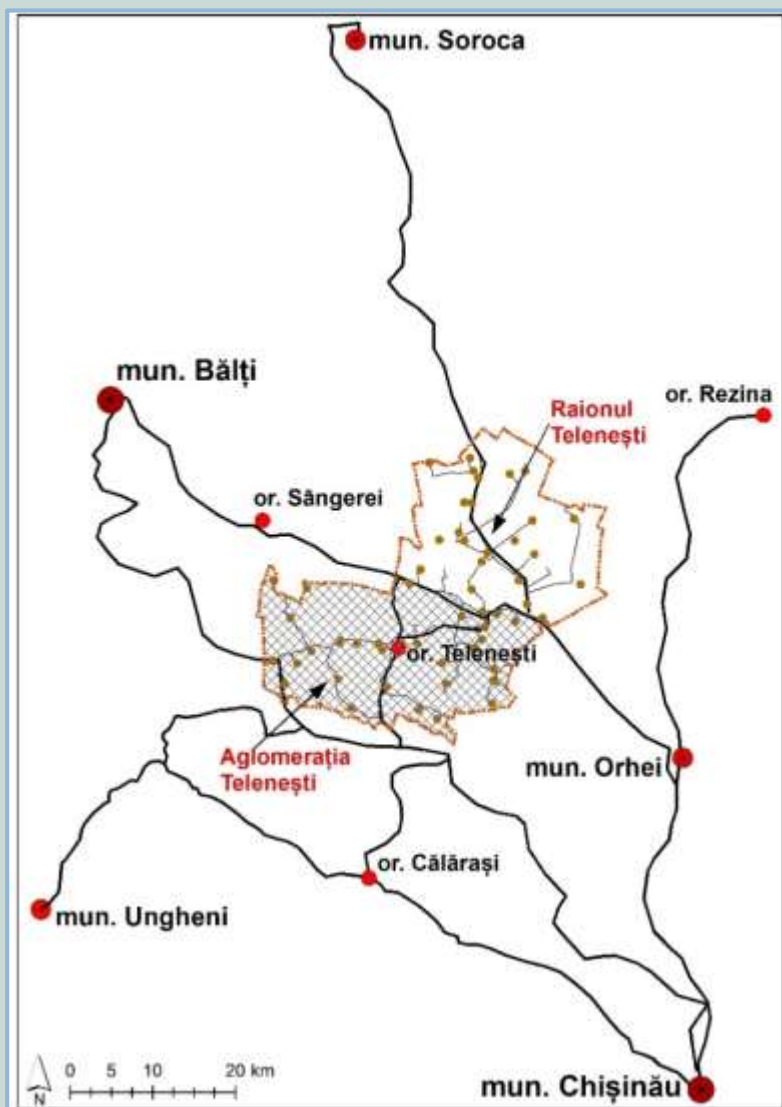
În anul 2020 în orașul Telenești, pe o suprafață de peste 10 hectare, în cooperare cu Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Republica Moldova, a fost creată o Platformă Industrială Multifuncțională, prin intermediul căreia potențialilor investitori le sunt propuse (în condiții privilegiate) terenuri pentru amplasarea de noi entități economice în domeniul industrial și logistic.

Vă asigurăm că în orașul Telenești afacerea Dumneavoastră va obține avantaje competitive adiționale, datorate următorilor factori:

- ✓ În prezent în zona orașului Telenești se atestă una dintre cele mai bune situații din Republica Moldova în ceea ce privește rezerva de forță de muncă disponibilă. Astfel, conform celor mai modeste estimări chiar și luând în considerare persoanele plecate temporar, în aglomerația Telenești (*orașul și satele din vecinătate*) la începutul anului 2021 existau cel puțin 7,5 mii persoane în vârstă aptă de muncă, care nu sunt antrenate în activități economice formale, dar care au motivația de a munci și sunt într-o formă fizică și morală adecvată. Inclusiv, cca 5 mii cu vârstă cuprinsă între 17 și 45 de ani, adică pot fi relativ ușor instruiți într-un careva domeniu de specializare tehnică. Mai mult, conform aceluiași estimări, la nivelul întregului raion Telenești există peste 12 mii de persoane (inclusiv 8 mii în vârstă de 17-45 ani) care sunt motivate să muncească, dar la moment nu au loc de muncă stabil și nici nu sunt antrenate în procese de migrație.
- ✓ Costurile salariale în aglomerația Telenești sunt încă cu cca 30% mai mici decât media pe Republica Moldova.
- ✓ Potențialilor investitori li se va acorda un pachet comprehensiv de asistență tehnică în procesul de localizare investiției, inclusiv suport și co-finanțare în dezvoltarea rețelelor tehnico-edilitare din partea Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Republica Moldova

Vă așteptăm în orașul Telenești!

Orașul Telenești

Orașul Telenești – este centrul administrativ al raionului Telenești, care este format din 30 de unități administrativ-teritoriale de nivelul întâi (primării).

Orașul este amplasat la o distanță de 98 km de mun. Chișinău, 50 km de mun. Bălți, 50 km de mun. Orhei, 132 km de granița cu România (punctul vamal Leușeni) și 155 km de granița cu Ucraina (punctul vamal Otaci). Cea mai apropiată stație de cale ferată se află la o distanță de 38 km (or. Călărași). Distanța până la Aeroportul Internațional Chișinău constituie 110 de kilometri.

Conform datelor oficiale cu privire la populația prezentă, în raionul Telenești locuiesc cca 62 mii locuitori.

Din punct de vedere regional, orașul Telenești este centrul de gravitație economică al unei aglomerații umane compuse din 41 de localități mici (grupate în 20 de primării) amplasate la o distanță de maximum 20-25 de minute accesibilitate

rutieră, cu o populație totală de peste 35 mii locuitori.

Conform estimărilor, în aglomerația Telenești (orașul și cele 20 de primării din proximitate) se atestă în prezent una dintre cele mai bune situații din Republica Moldova privind disponibilitatea forței de muncă. Mai mult, aglomerația nu este în zona de navetă a forței de muncă către Zonele Economice Libere din proximitate (Bălți și Orhei), ceea ce creează premise excelente pentru localizarea în or. Telenești a unor noi proiecte investiționale.

Conform mai multor evaluări independente, Primăria orașului Telenești este una dintre cele mai deschise, transparente și prietenoase pentru afaceri administrației publice locale din Republica Moldova.

Oferta de teren pentru localizarea investițiilor în orașul Telenеști

În anul 2020, prin decizia Consiliului Orășenesc Telenеști și în parteneriat cu Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Republica Moldova, pe un teren de tip greenfield a fost creată o Platformă Industrială Multifuncțională, prin intermediul căreia potențialilor investitori le sunt propuse terenuri pentru localizarea unor proiecte investiționale în domeniul industriei și logisticii.

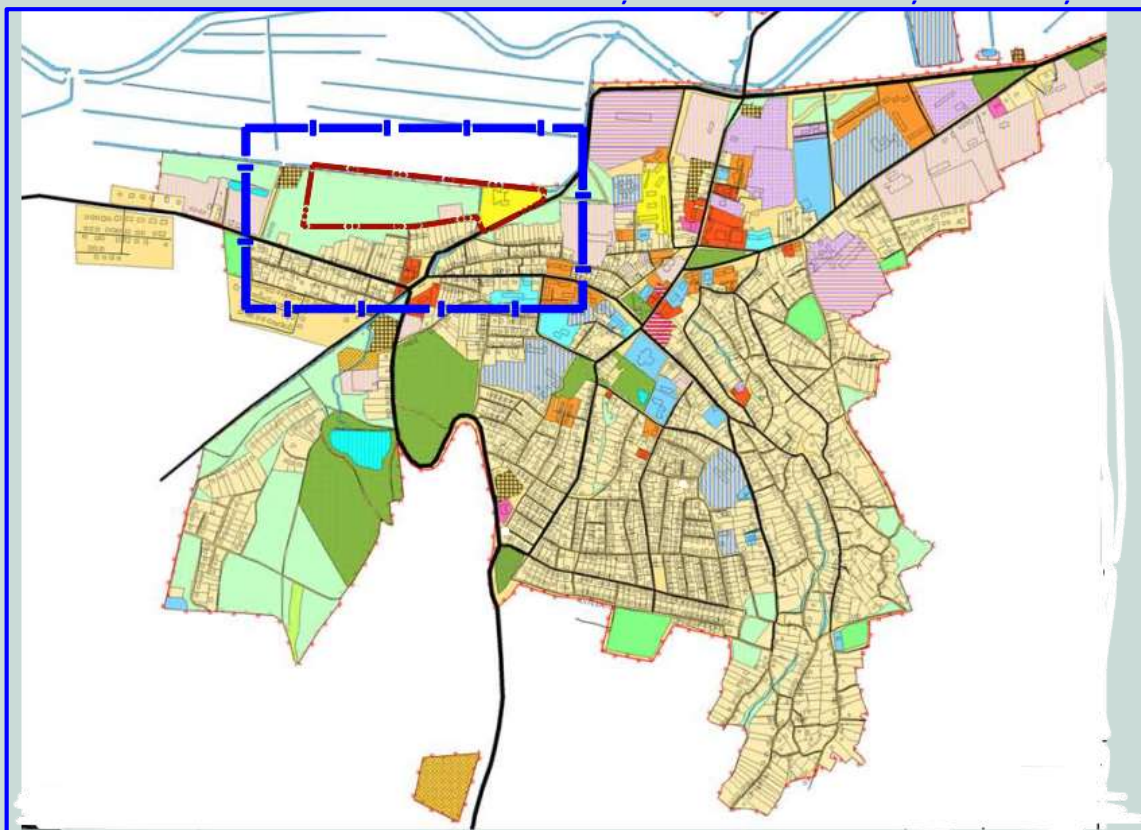
Platforma Industrială Multifuncțională este amplasată în intravilanul orașului Telenеști (str. Donici, zona periferică) pe traseul regional G-64 (M5-Telenеști – R6).

Pentru potențialii investitori vor fi propuse terenuri parcelate în conformitate cu solicitările proceselor tehnologice a proiectelor investiționale propuse pentru realizare.

Pentru terenul Platformei Industriale a fost deja elaborat și aprobat un Plan Urbanistic Zonal, ceea ce înseamnă că în maximum 30 de zile pot fi eliberate oricare documente privind autorizarea lucrărilor de proiectare și construcție a obiectivelor propuse de investitori.

Mai mult, Primăria și Consiliul Orășenesc Telenеști s-a angajat să demonstreze o flexibilitate sporită în realizarea tuturor procedurilor necesare de arendă a terenurilor pentru realizarea proiectelor investiționale propuse (inclusiv aplicarea unor prețuri optime de arendă, care nu vor depăși costul din prezent al arendei terenurilor în Zonele Economice Libere și Parcurile Industriale din Moldova).

Încadrarea Platformei Industriale Multifuncționale în teritoriul orașului Telenеști

Pe terenul Platformei Industriale Multifuncționale sunt amplasate 2 imobile nefinalizate din timpul sovietic destinate unei instituții de învățământ:

- ☑ Imobil cu nr. cadastral 8901229.183.01 cu patru nivele (din blocuri de beton) cu o suprafață totală de 2,404 m2.
- ☑ Imobil cu nr. cadastral 8901229.183.02 cu un nivel (din blocuri de beton) cu o suprafață totală de 82,2 m2.

Aceste imobile, prin decizia Consiliului Orășenesc din 28.01.2019, urmează de asemenea a fi folosite pentru obiectivele de dezvoltare a Platformei Industriale Multifuncționale (incubator de afaceri, spații administrative, spații de producere, spații logistice, etc.).

Terenul este amplasat în proximitate de punctele posibile de racordare la rețelele tehnico-edilitare:

Situația privind dotarea cu utilități publice

Utilități	Situație
Drum de acces:	50 metri distanță de traseul regional G-64.
Aprovizionare cu apă:	Priza de conectare este amplasată într-o fântână la hotarul terenului Ø50 mm.
Canalizare:	Punctul de racordare se află la o distanță de 100 metri de la hotarul terenului într-o fântână a stației de pompare Ø200. (în oraș funcționează o nouă Stație de Epurare regională, recent construită cu finanțarea din partea USAID)
Gaze naturale:	Punctul de conectare se află la hotarul terenului Ø110mm + o conductă care întretaie teritoriul Ø75mm.
Energia electrică:	Punctul de racordare se află la hotarul terenului 10 KW.

Zonarea funcțională a terenului conform Planului Urbanistic Zonal în vigoare

Rezerva de forță de muncă disponibilă

Chiar în condițiile unor tendințe puternice de emigrare externă, în aglomerația Telenești continuă să existe o rezervă semnificativă de forță de muncă disponibilă.

Conform celor mai modeste calcule efectuate de experți independenți, în prezent în aglomerația Telenești (oraș și satele învecinate) există cel puțin 7,5 mii persoane în vârstă aptă de muncă, care nu sunt antrenate în activități economice formale, dar care au motivația de a munci și sunt într-o formă fizică și morală adecvată. Inclusiv, cca 5 mii din ei au o vârstă cuprinsă între 17 și 45 de ani, adică pot fi relativ ușor instruiți într-un careva domeniu de specializare tehnică.

Estimarea rezervei de forță de muncă în aglomerația Telenești, la începutul anului 2021

Indicatori	Valoarea estimativă	Comentariu
Total populație în aglomerația Telenești	34 mii persoane	Conform datelor statistice oficiale, populația prezentă este de 41.5 mii locuitori. Totuși, estimările independente ale experților arată că circa 20% din numărul oficial se află peste hotare (permanent sau temporar)
Numărul de persoane în vârstă aptă de muncă care locuiesc în prezent de facto în aglomerație (fără persoanele aflate în emigrare)	>20 mii persoane	≈ 60% de la numărul populației prezente*
Inclusiv: Numărul de persoane în vârstă de 17-45 de ani, care locuiesc în prezent de facto în aglomerație (fără emigranți)	>13 mii persoane	≈39% de la numărul populației prezente*
Numărul de persoane angajate în economia formală**	≈ 4,5 mii persoane	Bugetari + angajați în sectorul privat, inclusiv deținătorii de patentă de întreprinzător
Numărul de locuitori în vârstă aptă de muncă, care locuiesc de-facto în aglomerație (fără persoanele emigrate), dar nu participă sub nici o formă în activități economice formale	>15 mii persoane	Inclusiv locuitorii antrenați în prezent în activități economice neformale (sezoniere și ocazionale), fără garanții sociale și medicale, cu o remunerare medie de 200-250 MDL/zi (€10-12)
Bazinului minim existent (estimativ) de rezervă de forță de muncă care locuiește de-facto în aglomerația Telenești, care nu este încă antrenată în migrație, are o disciplină de muncă adecvată și este motivată să se angajeze la un loc de muncă stabil	≈ 7,5 mii persoane, inclusiv ≈ 5 mii în vârstă de 17-45 ani	

Totodată, la nivelul întregului raion Telenești, în prezent există de-facto (fără emigranți) peste 12 mii persoane ne-antrenate în activități economice formale, motivate să muncească, inclusiv circa 8 mii în vârstă de 17-45 de ani.

Costul forței de muncă în aglomerația Telenești este printre cele mai reduse în Republica Moldova. În anul 2020, salariul mediu a constituit 5.2 mii MDL/lună (€250) sau cca 75% față de media națională.

Mai mult, în sectorul privat costul forței de muncă necalificate și cu calificare joasă constituie cca 3 mii MDL/lună – pentru pozițiile permanente și cca 200-250 MDL/zi pentru pozițiile sezoniere și ocazionale.

Totodată, în prezent în or. Telenești și proximitate există cadre calificate cu experiență de lucru în activități industriale, cu precădere în următoarele domenii:

- Produse de vinificație și alcoolice
- Industria textilă
- Industria mobilei (cu specializare în producție artizanală)
- Procesarea cerealelor
- Producția de făinoase
- Procesarea cărnii

Orașul Telenești posedă anumite tradiții industriale, datorită funcționării în trecut și în prezent a mai multor entități industriale:

Prezența în aglomerația Telenești de abilități de calificare industrială

Sectoare	Specializări industriale	
	Întreprinderi care au fost închise	Întreprinderi noi deschise
Industria ușoară	☒ Secție de tricotaje – în trecut erau angajate peste 300 de persoane, în prezent nu lucrează	☒ Fabrica de textile "Northside Textile" SRL (deschisă în 2018 de un investitor din Turcia ca o extensie a fabricii din Orhei) – peste 100 de angajați
Producerea vinului și băuturilor alcoolice	☒ Fabrica de vin "Izvoraș" – în trecut erau angajate peste 300 de persoane, în prezent nu funcționează	☒ N/A
Prelucrarea cărnii	☒ Secția de producere a mezelurilor – în trecut erau angajate peste 30 de	☒ Funcționează 2 micro-ateliere de tip familial de producere a produselor din carne

Sectoare	Specializări industriale	
	Întreprinderi care au fost închise	Întreprinderi noi deschise
	<i>persoane, în prezent nu funcționează</i>	
Procesarea primară a laptelui	☒ Secția de produse lactate – <i>în trecut erau angajate peste 80 de persoane, în prezent nu funcționează</i> *** <i>Notă: în anul 1990 a fost construită carcasa noii fabrici de lapte (în 2 nivele din blocuri de beton = cca 2,500 m2), care însă nu a fost finalizată. Imobilul și terenul aferent au fost privatizate. Clădirea este conservată, fiind în stare tehnică bună.</i>	N/A
Industria mobilei	☒ Secția de producere a mobilei artisanale din cadrul IS "Moldsilva" – <i>în trecut erau angajați peste 50 de lucrători, funcționând până în prezent</i> ☒ Secția de producere a mobilei a IS "Moldsilva" și-a extins producția de mobilă artizanală, practicând inclusiv exporturi sporadice în Uniunea Europeană.	
Procesarea cerealelor	☒ Fabrica de pâine - <i>peste 200 de angajați</i>	☒ SRL "Lumea Pâinii" (produse făinoase) – <i>peste 70 de angajați</i> ☒ Au fost deschise și funcționează 2 mori noi

Resurse de materie primă agricolă

Analiza volumului producției agricole globale în raionul Telenești relevă existența unui potențial (investițional) de dezvoltare a următoarelor domenii a industriei de prelucrare:

- ✓ Producerea de combifuraje (posibil în combinație cu complexe de creștere a animalelor)
- ✓ Producerea de făină și produse făinoase (biscuiți, paste făinoase, snake-uri ș.a.)
- ✓ Producerea de spirt etilic (din cereale)
- ✓ Producerea crupelor, dejunurilor uscate expandate, fulgi de cereale instantanee, müsli ș.a.)
- ✓ Producerea uleiului din floarea soarelui
- ✓ Procesarea și ambalarea plantelor medicinale, inclusiv ceaiurilor (pentru export)

Baza de materie primă agricolă în raionul Telenești

#	Producție agricolă	Volumul anual estimativ al producției	Comentariu
1	Porumb	> 15 mii tone	✓ Echipare insuficientă a raionului cu facilități de prelucrare industrială
2	Grâu	>20 mii tone	
3	Floarea soarelui	>12 mii tone	
4	Orz	≈1,5 mii tone	
5	Pomușoare	5-10 tone	✓ Specializarea de bază: comercializarea în stare proaspătă.
4	Fructe	>5 mii tone	
6	Legume de câmp	>2,5 mii tone	✓ În prezent în raion există 5 frigidere industriale, inclusiv 4 funcționale: în Negureni ("Fresh Time" de 4,500 tone), Brânzeni (1,240 tone), Mândrești (600 tone) și Sărăteni (100 tone).
5	Struguri tehnici	≈1 mie tone	
7	Lână	N/A	✓ Lipsesc complexe de animale. ✓ Predominare absolută a producției în gospodăriile individuale.
9	Lapte	≈ 650 tone	
10	Carne (în greutate vie)	≈ 7,500 tone	
11	Nuci	≈100 tone	✓ Există un agent economic cu capital francez de procesare primară și producere de miez de nucă, care se exportă în Franța pentru ambalare. Lipsesc facilități de ambalare.
12	Plante medicinale	În abundență	✓ Există o linie de procesare, care nu funcționează. ✓ Raionul Telenești este unul dintre cele mai bogate din țară în ceea ce privește recolta de plante medicinale.

Servicii de formare profesională și logistice locale

Începând cu anul 1982 în orașul Telenești funcționează o școală profesional-tehnică, care pregătește specialiști în următoarele domenii:

#	Specializări
1	Cusător industrie ușoară
2	Mecanic auto
3	Electrogazosudor -montator
4	Asamblare - montare aluminiu și geam termopan
5	Tencuitor

În prezent, școala profesional tehnică din Telenești este utilizată la o capacitate de 50% (dintr-un total de 4,000 m2 se folosesc doar 2,000 m2, fiind înrolați la studii cca 150 de elevi), existând rezerve de dezvoltare, inclusiv prin promovarea unor specializări noi (la cerere) prin intermediul abordării de învățământ dual.

În aglomerația Telenești există un sistem dezvoltat de conexiuni regulate de transport de călători, ceea ce asigură un context favorabil pentru promovarea și susținerea mobilității forței de muncă:

Dotarea cu servicii de transport călători în aglomerație

Direcția din/spre or. Telenești	Frecvența circulației
Văsieni, Nucăreni, Cucioaia, Cozești, Chițcanii Vechi, Verejeni, Vadul Leca, Târșiței, Brânzenii Vechi, Codru, Hârtoș, Zgârdești, Negrești, Hirișeni, Scorțeni, Negureni	1 rută pe zi
Ghermănești, Bogzești, Hirișeni, Chiștelnița, Bănești, Zahareuca	2 rute pe zi
Budăi	3 rute pe zi
Ordășei, Cucioaia, Ghiliceni, Mândrești	4 rute pe zi
Inești	15 rute pe zi

În orașul Telenești funcționează filialele a trei dintre cele mai mari bănci comerciale din Republica Moldova: BC "Moldova - Agroindbank", BC „Moldindconbank” și BC "Victoriabank" (parte a grupului financiar-bancar românesc "Banca Transilvania").

În oraș există o unitate de cazare de trei stele cu 3 camere (6 paturi).

Date de Contact:

PRIMĂRIA OR. TELENEȘTI

Republica Moldova, or. Telenești str. 31 august nr.4

primariatelenesti@gmail.com, +373 258 22530

www.primariatelenesti.md

AGENȚIA DE ATRAGERE A INVESTIȚIILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

Republica Moldova, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare #134

office@invest.gov.md, +373 22 27 36 54,

www.invest.gov.md

ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI ÎNTRERINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII

Republica Moldova, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare #134

info@odimm.md, +373 22 295 742

www.odimm.md

Realizarea acestui document a fost posibilă datorită suportului generos din partea poporului American prin intermediul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Conținutul acestui material ține de responsabilitatea Autorității Publice Locale și nu reflectă în mod necesar viziunea USAID sau a Guvernului Statelor Unite ale Americii.